

О Т Ч Е Т

за дейността на СЪЮЗА НА УЧЕНИТЕ – ВАРНА

за 2021 г.

Дейността на Съюза на учените – Варна през 2021 г. беше насочена основно към успешно започване на мандата на новия УС на Съюза, избран на Общо отчетно-изборно събрание на 24 юни 2021 г. и подготовка на Мандатната програма за следващия отчетен период (2022-2026 г.). През цялата година работата беше изключително затруднена от продължаващата пандемия от COVID-19, периодичните затруднения при физически срещи, реорганизацията в преподаването във висшите учебни заведения и огромното ежедневно натоварване на колегите от медицинската секция. Въпреки това, започна и продължи въвеждането в работата и консолидацията на новоизбрания УС, укрепване на връзките със съюзното ръководство и с местните висши учебни заведения и научни институти. Голяма част от работата на УС бе посветена на успешното завършване и отпечатване на юбилейната книга на Съюза, написана от доц. Масис Хаджолян и проф. Магарита Бъчварова „Съюз на учените Варна. Исторически преглед”, която бе представена на Отчетно-изборното събрание на Съюза с предговор от председателя на УС проф. Виолета Йотова (2017-2021 г.). В над 100 страници и снимки книгата събира 70 години упорит труд за издигане авторитета на науката и научните работници във Варна за периода 1950 – 2020 г. Ръководствата на отделните секции продължиха да работят упорито за привличане на нови членове и за запазване на съюзния дух в трудните времена на 2021 г

1. Решаване на организационни въпроси.

През месец юни 2021 г. беше проведено присъствено Общо отчетно-изборно събрание, което отчете изпълнението на задачите за целия мандат (2017 – 2021 г.) и избра обновен УС. Изпълнението на взетите решения беше осигурено и контролирано от Управителния съвет на неговите заседания през годината, от които само едно беше присъствено, а останалите се проведеха он-лайн. УС проведе общо 4 заседания през годината. Трябва да се отбележи активната дейност и чувство за принадлежност, както и навременното изпълнение на всички задачи, за което изказвам своята лична благодарност!

Протоколите за резултатите от работата на ръководните органи бяха изготвяни своевременно, като се изпращаха до всички членове на УС и до всички председатели на секции. Сайтът бе обновен и продължава редовно да се поддържа, както и да публикува информация за активности в други организационни звена в страната. Публикуването на материалите по съюзния живот на сайта е гаранция за прозрачността на управлението и демократичността на процеса на вземане на решения. От септември 2019 г.

координатор на Съюза е г-жа Албена Вълчева, като прехвърлянето на задълженията стана постепенно и до момента г-жа Полина Иванова продължава да оказва съдействие при необходимост.

През 2021 година ръководните органи на Съюза на учените – Варна се обновиха, като за членове на УС бяха избрани доц. д-р Олга Борисова от ВСУ „Черноризец Храбър”, проф. д-р Никола Колев от МУ „Проф. д-р Параскев Стоянов” и доц. д-р Преслав Пеев от ИО „Фритьоф Нансен” (БАН), а за председател на Контролния съвет – доц. Павел Петров от секция „Икономически науки”. Проф. д-р Виолета Йотова, дмн, ще продължи да изпълнява функциите на председател на УС на СУВ за втори мандат.

През 2021 година ръководствата на всички секции положиха сериозни усилия за събираемост на членския внос, въпреки по-тежките условия. По Устав членове, които не са заплатили членския си внос в продължение на 2 последователни години, могат да кандидатстват за прием наново или да възстановят членството си, като заплатят членския си внос от стари задължения (без прекъсване). COVID-19 обстановката се отрази на всички и общият брой новоприети членове не е особено голям. Тук трябва да отбележим, че отчетите за 2021 г. на секция “Социални и правни науки” и секция „Океанология” не се получиха навреме и не са включени в настоящия Отчет. През годината бяха приети общо **18 нови членове** по секции, както най-много учени се присъединиха към:

- Секция „Медицина и дентална медицина” – 12 учени
- секция „Икономически науки” – 6 учени

Към 31.12.2021 г. списъчният състав на Съюза включва **351 редовно отчетени членове**, което почти отговаря на миналогодишния състав (n=362), при намаление с около 3%. Същите са разпределени по секции както следва:

- секция „Медицина и дентална медицина” - 127 членове;
- секция „Икономически науки” – 109 членове;
- секция „Технически науки” - 37 учени;
- секция „Социални и правни науки” - 37 членове;
- секция „Морски науки и технологии” - 21 членове;
- секция „Океанология” – 20 членове.

2. Организиране и участие в научни форуми.

Всички планирани научни форуми за 2021 г. бяха проведени успешно.

Организацията на мероприятията по осигуряване на „Месец на науката” – Варна 2021 г. започна в началото на годината и бе контролирана на всяко заседание на Управителния съвет, като постепенно се конкретизираха дейностите и се потвърждаваха или отхвърляха новопостъпили предложения. Научната конференция за откриване на месеца на науката, преименувана от „Културното наследство на Варна” в „Културното наследство на Варна и Черноморския регион”, имаше своето успешно 11-то издание на 26 септември 2021 г. За втори първи път тя се проведе с домакинството на Планетариума на ВВМУ с личното съдействие на проф. Медникаров и доц. Веселка

Радева. Конференцията реализира отлично посещение и интерес. Участниците във форума презентираха присъствено своите доклади, които бяха отпечатани в сборника „Културното наследство на Варна” и предстои да бъдат поместени на сайта на Съюза.

На 29 октомври 2021 г. по традиция в навечерието на Деня на народните будители се проведе заключителната конференция от месеца на науката „Науката в служба на обществото - 2021”. Форумът беше организиран съвместно с Община Варна, Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов”, Висше военноморско училище „Никола Йонков Вапцаров”, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”, Технически университет – Варна, Икономически университет – Варна, Институт по рибни ресурси, Институт по океанология „Фритьоф Нансен” и Център по хидро- и аеродинамика към Институт по металознание, съоръжения и технологии „Акад. Ангел Балевски” – БАН и за втори път се проведе в електронна среда. В пленарната сесия на конференцията беше представен изключително актуалния и богат доклад "Трансхуманизмът– антропологичната смърт на човечеството", от доц. д-р Иво Стамболийски.

В заседанията по секции: „Медицина и дентална медицина”, „Икономика”, „Технически науки”, „Социални, стопански и правни науки”, „Морски науки и технологии” и „Океанология” отново бяха представени общо 100 доклада. Особено успешно премина заседанието на секция „Икономически науки”, въпреки провеждането в електронна среда (Google meet), с медиатори доц. д-р Събка Пашова и доц. д-р Павел Петров. Изнесени бяха 62 доклада от различни специалности и университети, а именно: ИУ – Варна, УНСС – София, СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, РУ „Ангел Кънчев“ – Русе, Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“. Участниците в конференцията представиха теми и актуални проблеми към настоящия момент, които със сигурност ще са в служба на обществото, за устойчиво развитие и усъвършенстване на икономиката. Те бяха изключително активни в дискусиите относно състоянието и бъдещето на икономиката и науката в условията на пандемия, които бяха рецензирани и публикувани в списание „Известия на СУ-Варна“, серия Икономически науки. Списанието се индексира и реферира в НАЦИД, RePEc, CEEOL, Google Scholar и др. научни бази данни. Статиите са публикувани в сайта на СУ-Варна в пълен текст.

В секция „Технически науки“ поради усложнената пандемична обстановка заседанието на секцията се проведе дистанционно чрез платформата MS Teams, като заседанията бяха с модератори доц. Любомир Камбуров и д-р Йордан Бояджиев. Докладите бяха рецензирани от хабилитирани лица и получили необходимата оценка са отпечатани в научното списание „Известия“ на Съюза на учените – Варна, секция „Технически науки“-1,2021, ISSN1310-5833 с активното участие на д-р инж. Йордан Бояджиев. Изданието се финансира по проект на сектор „Вътрешни конкурси“ на ТУ-Варна и е безплатно за авторите на докладите. Изданието е включено в референтния списък на НАЦИД. Отново в електронна среда, поради големия интерес и брой участници, секция „Медицина и дентална медицина” отново организира и постерна сесия. Бяха представени общо 15 доклада и 10 постера. Активно участваха учените от

Факултета по дентална медицина. Четири доклада бяха представени от ВВМУ „Н.Й.Вапцаров“.

За съжаление, през 2020 г. „Трибуната на учения“ не можа да продължи дейността си поради възникналата криза с COVID-19. Въпреки това, през 2021 г. под егидата на Съюза на учените – Варна и с активната дейност на проф. Дюлгерова и доц. Хаджолян, се проведеха две кръгли маси: на 02.12.2021 г. - „Без борба няма свобода“ (посветена на присъединяването на Южна Добруджа към България) и на 03.12.2021 г. - „75 години от Парижката мирна конференция – исторически уроци и съвременни измерения“. Мястото на провеждане беше Клубът на БТА (до Областна управа), а след самите събития те бяха достойно отразени по каналите на БТА.

Съюзът на учените – Варна се включи и в :

**НАУЧНИ ПРОЯВИ В
СЕКЦИЯ „ИКОНОМИЧЕСКИ И СТОПАНСКИ НАУКИ”,
ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА**

1. Кръгла маса „Предизвикателства пред човешкия фактор в туризма: хората създават конкурентно предимство“ – 10.09.2021 г.
2. Международна научно-практическа конференция „Управление на човешките ресурси“ – 24.09.2021 г.
3. Национална кръгла маса „IT иновации във висшето образование 2021“ – 07.10.2021 г.
4. Конкурс за студенти на тема „Потребителската култура – гаранции за избор на качество“ – 15.10.2021 г.
5. Конференция на тема „Основни академични ценности в Европейско пространство за висше образование“ – 28.10.2021 г.
6. Заключителна конференция „Науката в служба на обществото – 2021“ – 29.10.2021 г.
7. Кръгла маса „Съвременният туризъм. Смарт решения за развитие на туризма в България в условията на COVID-19 пандемия“ – 12.11.2021 г.
8. Научна конференция „Качество и контрол на стоките в условията на COVID пандемия“ – 12.11.2021 г.
9. Първа международна практико-теоретична конференция за студенти и докторанти „Дигитализацията в образованието – стъпка към успешна професионална реализация“ – 25.11.2021 г.
10. Международна научно-практическа конференция „Строително предприемачество и недвижима собственост“ – 26.11.2021 г.
11. Кръгла маса „Интелигентен туризъм: предизвикателства пред научните изследвания и обучението на кадри“ – 07.03.2022 г.
12. Среща дискусия на тема „Защита на личните данни в онлайн среда“ – 29.03.2022 г.
13. Обучение за преподаватели „Изследвания в научни електронни ресурси“ – 29.03.2022 г.

14. Обучение за докторанти на тема „Електронни научни ресурси и изследователски умения“ – 30.03.2022 г.
15. Обучение на тема „Защита на личните данни в сферата на висшето образование“ – 31.03.2022 г.
16. Среща дискусия университет-бизнес „Пазарът на недвижими имоти и бизнес оценяването по време на пандемия и несигурна глобална среда“ – 18.04.2022 г.
17. Студентска научна конференция „Търговия 2030“ – 20.04.2022 г.
18. Девета национална конференция по електронно обучение във висшите училища - 01-02 септември 2022 г.

**СЕКЦИЯ „МЕДИЦИНА И ДЕНТАЛНА МЕДИЦИНА”,
МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА**

1. Научна сесия на Медицински колеж – Варна.
2. Варненски Фармацевтичен Бизнес Форум.
3. Световен ден на съня.
4. Научна конференция „Море и здраве“.
5. Национални и международни конгреси по различните медицински специалности.

**СЕКЦИЯ „МОРСКИ НАУКИ И ТЕХНОЛОГИИ”
ВВМУ - ВАРНА**

1. Международна научна конференция „Съвременни Изследвания и Технологии за Отбраната“ (International Conference on Advanced Research and Technology For Defence ARTDEF-2021) - 29.06.2021 г. – 30.06.2021 г. Организатори - ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ (домакин), Дирекция „Политика по въоръженията“ – МО, Военна академия „Георги С. Раковски“, Военномедицинска академия, Национален военен университет „Васил Левски“, Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“, Институт по отбрана „Проф. Цветан Лазаров“.
2. International Maritime Science Conference – IMSC 2021 (Международна морска научна конференция) - 09.09.2021 г.– 10.09.2021 г. Организатор - ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“.
3. Научна конференция „Акустика“ – 2021 - 29.10.2021 г., виртуална среда. Организатор - ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“

**СЕКЦИЯ „ТЕХНИЧЕСКИ НАУКИ”,
ТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА**

1. Научна учителска конференция „Клъстери и иновации в образованието”;

2. Научно-практическа конференция с международно участие „Социална работа, мениджмънт и социално развитие: съвременни предизвикателства, перспективи и иновативни практики“.

3. Отстояване на позиции и защита на интересите на учените от гр. Варна.

Едно от големите постижения за годината по-стриктния стремеж за високо качество на научните публикации. Изказвам дълбока благодарност на всички колеги и най-вече на председателите на научните секции, които осигуриха навременно и бързо, макар и абсолютно безвъзмездно, рецензиране на подадените след Научната конференция доклади. Изданията „Икономически науки“, „Морски науки“ и „културното наследство“ са вече индексирани в такива бази самостоятелно. По-голямата част от списанията ни използват он-лайн платформата на Издателство на Медицинския университет, като предаването на материалите за публикуване става само през нея. Чрез нея „Медицина и дентална медицина“ също е индексирана международно. През 2021 г. всички статии бяха рецензирани от минимум 2 рецензенти, а в случай на непостигане на разбирателство – от суперрецензент. Отново част от подадените статии (около 5%) не са приети за публикуване. Продължават усилията ни за подобряване на качеството на публикуваните материали и е предпоставка за повишаване на цитируемостта. През следващата година активно ще се работи за включване на още от нашите издания в международни бази данни.

И през тази година, въпреки пандемията, бяха присъдени награди за култура, наука и образование. СУВ не излъчи собствена номинация през тази година. Всички подкрепени от нас номинации бяха уважени и колективна награда „Варна“ в сферата на науката и висшето образование, в научната област Хуманитарни науки, във връзка с 60 годишния юбилей на Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна; индивидуална награда „Варна“ в сферата на науката и висшето образование, в научната област Хуманитарни науки на проф. д-р Теменуга Жекова Стоева, д.м. – Ръководител на катедра по „Микробиология и вирусология“ към Факултет „Медицина“ към МУ-Варна и Ръководител на лабораторията по „Микробиология и вирусология“ към УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна; колективна награда „Варна“ в сферата на науката и висшето образование, в научната област Технически науки за проект: „Интегрирани безжични сензорни мрежи за диагностика на корабно електрообзавеждане“ на професор, доктор на техническите науки Николай Филев Джагаров и неговия екип от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ – доц. д-р Милен Бонев Бонев, доц. д-р Живко Генчев Гроздев, ас. д-р Георги Илков Енчев, гл. ас. д-р Христо Александров Милушев, инж. Димитър Николаев Цветанов, инж. Георги Георгиев Големджиев, инж. Венцислав Пламенов Дуров и инж. Юлия Викторовна Джагарова; колективна награда „Варна“ в сферата на науката и висшето образование, в научната област Природни науки за проект: „Индикативно проучване за районите, подходящи за развитие на аквакултури в морските пространства на Република България“ на проф. д-р инж. Мирослав Цветков и неговия екип от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ – проф. д. физ. н. Димитър Трухчев, доц. Антоанета Траянова, доц. Даниела Тонева, доц. д-р Иво Йоцов, доц. д-р Валентин

Василев, доц. д-р Никола Стоянов, асист. Веселин Атанасов, Красимир Ангелов, Сейко Сейков, Тодор Стоев; техническо и административно осигуряване – Виолета Петкова, Десислава Зографова, Теодора Гандева; колективна награда „Варна“ в сферата на Науката и висшето образование, в научната област Обществени науки за научният труд: „Българско черноморско крайбрежие“, посветен на 140 годишнината от създаването на ВВМУ „Н. Вапцаров“ на проф. д-р инж. Юрий Иванов Дачев и неговия екип от ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ – проф. д-р инж. Димитър Йорданов Димитракиев, флотилен адмирал проф. д.в.н. Боян Кирилов Медникаров и проф. д-р Светлана Райчева Димитракиева; индивидуална награда „Варна“ в сферата на Науката и висшето образование, в научната област Обществени науки за монографията „Кримската война (1853–1856)“, „Атласът на Наполеон III“ и българските земи“ на проф. д.и.н. Иван Русев – член-кореспондент на Българската академия на и преподавател в Икономически университет – Варна (ИУ – Варна).

Общото Отчетно-изборно събрание през 2021 г. утвърди следните награди:

Колективни:

Грамоти за признателност към науката във Варна чрез награждаване на всички ВУЗове с юбилей с грамота:

140 години ВВМУ

100 години ИУ – Варна

60 години МУ – Варна

30 години ВСУ

Индивидуални:

Проф. Бъчварова поради активно и дългогодишно участие и ръководство на Контролния съвет на СУВ - Грамота и значка,

Доц. Хаджожян (почетен член на СУВ) - със Статуетка за заслуги за развитието на Съюза и във връзка с предстоящия му 90-год. му юбилей.

4. Финансови въпроси.

Бюджетът на съюза, предложен от УС, беше приет с решение на Общото събрание, протокол от 24.06.2021 г.

Бюджетният баланс на Съюза на учените – Варна за 2021 г. е положителен. данните отразяват стабилно финансово състояние на организацията.

5. Други

УС на СУВ утвърди решение за изработване на критерии, процедура и правила за провеждане на конкурс за високи постижения на варненски учени – т. Нар. „Награда на СУВ“, която да се връчва веднъж на 2 години във всички научни категории на Съюза.

След пандемията отново се събужда съюзната работа и присъствените мероприятия. Това изисква назначаване на PR, който ще се търси активно в следващите месеци.

ИЗВОДИ:

1. Съюзът на учените – Варна продължи своята разнообразна дейност в регионален и национален мащаб, като запази своя състав въпреки предизвикателствата на КОВИД пандемията, с приемственост и утвърждаване на ролята на ръководството на УС. Съюзът предоставя възможности за срещи, обмен на идеи и опит на академичния и научен състав в града, развива се и надгражда дейността си и се превръща в осезаем член на научно-общественото пространство в града ни, от особена значимост за кариерното израстване на младите учени.

2. Въпреки икономическите и политически трусове, съществената подкрепа на местните академични, обществени и управленски структури, както и на широката общественост към нашия Съюз продължи, като оперативната дейност успешно се разви в електронна среда. Утвърди се и се разшири влиянието на сайта на Съюза.

3. Съюзът на учените – Варна е водеща регионална обществена структура за отстояване на ролята и значението на науката като основна сила за развитие на икономиката и туризма на Варненския регион, за цялостния просперитет и здраве на неговите жители. Съюзът съдейства за организиране и провеждане на научни прояви на наша територия по всякакъв начин.

4. Съюзът на учените – Варна работи бди за правилното отношение към учените чрез наблюдение и реакция при промени в областите на: законодателството; научната информация и комуникации; на социалния статус и престижа на учените и преподавателите. Основен приоритет в тази сфера остава привличането и задържане на младите учени в страната. Нова черта на Съюза е вниманието към социалния живот на младите учени с възстановения Бал на учените, който ще се проведе отново през 2022 г.

5. Съюзът на учените – Варна е обединяващо звено за научните и научно-преподавателските кадри от БАН, ВУ и университети, научни организации и други изследователски звена от държавни и частни училища и фирми. Той е трибуна за координиране на дейността на автономните управления на университетите и научните звена в рамките на националната правна рамка и на визията и целите на ВУЗ и научни звена, с възможно най-голяма степен на демократичност и зачитане на индивидуалните интереси.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ:

1. Да се разшири работата на Съюза на учените – Варна в електронна среда чрез сайта на Съюза и организация на научни прояви на Съюза, независимо от завръщане на проявите в присъствена среда. Да продължи подкрепата за повишаване качеството на научните разработки на съюзните членове и подобряване на научните издания на Съюза, вкл. за разширяване на индексирания им в международни научни бази данни.

2. Съюзът на учените - Варна да положи допълнителни усилия за съвместна работа с организации с нестопанска цел, включително научни дружества в гр. Варна, с местни органи на властта и дъжавната власт, с които има общи цели, една от най-важните от които е развитието на Варна и региона в научен, икономически, демографски и социален аспект.

3. Съюзът на учените – Варна да продължи участието си като важен субект в постигането на научни успехи и постижения в страната и в чужбина.

Отчетът е приет на заседание на Управителен съвет на СУ - Варна с протокол №02/30.05.2022 г.

Председател на УС на СУ – Варна

проф. д-р Виолета Йотова, дмн